

ANPC

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU
PROTECȚIA CONSUMATORILOR

Te respectă

A.N.P.C. - REGISTRATURĂ	
INTRARE	Nr. 16264
IEȘIRE	19
11 April 2019	

Nesecret

Operator de date cu caracter personal nr. 31753

**SE APROBĂ
PREȘEDINTE,
HORIA MIRON CONSTANTINESCU**

REFERAT

Având în vedere:

- acordarea de către instituțiile financiare de credit în perioada 2005-2009, de contracte de credit în moneda CHF (franc elvețian) pentru un număr de zeci de mii de consumatori, *fără realizarea unei informări complete, corecte și precise privind riscurile contractării în această monedă*;
- *devalorizarea masivă a monedei naționale în raport cu francul elvețian de la 2.07 lei/CHF la data 03.01.2007 la 4.31 lei/CHF la data 05.11.2019*, cea mai abruptă devalorizare înregistrându-se în urma deciziei Băncii Naționale a Elveției din luna ianuarie 2015 de a renunța la plafonul cursului de schimb de minimum 1,2 franci pentru un euro, astfel încât pentru o parte din consumatori s-a înregistrat un grad de îndatorare de 90% sau aproape 100%;
- Decizia Nr. 590/2016 a Curții de Apel Cluj prin care s-a respins apelul declarat de OTP BANK ROMÂNIA SA împotriva sentinței civile nr. 3336/3.12.2015 pronunțată de Tribunalul Specializat Cluj în dosar nr. 526/1285/2015, prin care s-a constatat că *produsul financiar oferit de OTP Bank România S.A. este doar în aparență un simplu contract de credit de consum, pentru că în realitate el a fost un instrument financiar derivat (IFD)* iar OTP Bank România S.A. și-a acoperit și izolat riscurile valutare, pozițiile sale valutare fiind închise iar în calitate sa de profesionist, banca și-a asumat un scop speculativ, prin confirmarea previziunilor evoluției cursului CHF, cu consecința asumării exclusive a riscului valutar, în sarcina consumatorului;
- din cercetarea Normelor B.N.R. nr. 10/2002 și nr. 5/2004 și a altor publicații de specialitate se concluzionează că instrumentele financiare derivate pot fi folosite în următoarele scopuri:
  - a) acoperirea riscurilor – izolarea și transferul unui anumit risc – de dobândă, de curs de schimb, de credit etc

ANPC

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU
PROTECȚIA CONSUMATORILOR

Te respectă

Nesecret

Operator de date cu caracter personal nr. 31753

b) arbitraj – exploatarea dezechilibrelor dintre diverse piețe (ex. dintre piața valutară și piața monetară – de dobândă) – rol important în echilibrarea piețelor

c) scop speculativ - confirmarea previziunilor privind evoluția pieței

- în următoarele 75 de dosare instanțele de judecată au dispus înghețarea cursului de schimb valutar CHF-leu și efectuarea plăților în temeiul contractului la valoarea de la data încheierii contractului, respectiv calcularea și plata ratelor de rambursare la valoarea în lei a francului elvețian de la data încheierii contractului pe întreaga perioadă de valabilitate a acestuia și restituirea către reclamânți a sumelor plătite în plus:

Nr. Crt	Banca	Instanța de judecată	Nr. Dosar
1	Banca Românească	Argeș	25668/280/2014
2	Banca Românească	Brăila	2658/196/2015
3	Banca Românească	București	49701/300/2015
4	Banca Românească	Gorj	16436/318/2014
5	Banca Românească	Gorj	9806/318/2015
6	Banca Românească	Gorj	8944/318/2016
7	Banca Românească	Gorj	13410/318/2016
8	Banca Românească	Giurgiu	3895/236/2016
9	Banca Românească	Gorj	10308/318/2015
10	Bancpost	București	42121/300/2014
11	Bancpost	Cluj	2565/328/2015
12	Bancpost	Gorj	1478/318/2015
13	Bancpost	Gorj	7301/318/2015
14	Bancpost	Gorj	2458/318/2016
15	Bancpost	Gorj	8328/318/2015
16	Bancpost	Gorj	12996/318/2015
17	Bancpost	Gorj	1692/263/2015
18	Bancpost	Gorj	7473/318/2015
19	Bancpost	Gorj	7368/318/2015
20	Bancpost	Gorj	2729/318/2015
21	Bancpost	Gorj	542/263/2015
22	Bancpost	Gorj	1618/263/2015
23	Bancpost	Gorj	2752/318/2015
24	Bancpost	Gorj	2224/318/2014*
25	Bancpost	Gorj	1620/318/2015

Operator de date cu caracter personal nr. 31753

26	Bancpost	Gorj	7470/318/2015
27	Bancpost	Constanța	33748/212/2014
28	Bancpost	Gorj	10946/318/2015
29	Bancpost	Gorj	1058/263/2015
30	Bancpost	Gorj	1684/263/2015
31	Credit Europe Bank	București	2221/303/2014
32	Credit Europe Bank	Gorj	10411/318/2015
33	Credit Europe Bank	Gorj	11015/318/2015
34	Credit Europe Bank	Valcea	13039/288/2014
35	Credit Europe Bank	Gorj	1182/318/2015
36	Credit Europe Bank	Gorj	8036/318/2015
37	Credit Europe Bank	București	4201/303/2014
38	Credit Europe Bank	Valcea	7305/288/2014
39	OTP Bank	București	99727/299/2015
40	OTP Bank	Cluj	526/1285/2015
41	OTP Bank	Constanța	41112/212/2014
42	OTP Bank	Gorj	1766/318/2015
43	OTP Bank	Gorj	4126/318/2015
44	OTP Bank	București	43656/299/2015
45	OTP Bank	Gorj	8332/318/2015
46	OTP Bank	Gorj	8335/318/2015
47	OTP Bank	Gorj	1329/318/2015
48	OTP Bank	București	85348/299/2015
49	Piraeus Bank	Bucuresti	13274/3/2015
50	Piraeus Bank	Gorj	7202/318/2014
51	Piraeus Bank	Gorj	8213/318/2014
52	Piraeus Bank	Gorj	8441/318/2015
53	Piraeus Bank	București	39481/299/2015
54	Piraeus Bank	Gorj	7967/318/2014*
55	Piraeus Bank	Gorj	9330/318/2014*
56	Piraeus Bank	Gorj	15883/318/2014
57	Piraeus Bank	Gorj	16864/318/2014
58	Piraeus Bank	Gorj	3680/318/2014
59	Piraeus Bank	Gorj	9708/318/2015
60	Piraeus Bank	Gorj	8416/318/2015
61	Piraeus Bank	Gorj	9/318/2016

ANPC

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU
PROTECȚIA CONSUMATORILOR

Te respectă

Nesecret

Operator de date cu caracter personal nr. 31753

62	Raiffeisen	Giurgiu	101/236/2015
63	Raiffeisen	Gorj	4250/318/2015
64	Raiffeisen	București	57951/299/2014
65	Raiffeisen	Gorj	7856/318/2015
66	Raiffeisen	Gorj	7139/318/2015
67	Raiffeisen	București	108547/299/2015
68	Volksbank	București	17368/300/2015
69	Volksbank	Galați	7843/233/2012
70	Volksbank	Gorj	1332/318/2015
71	Volksbank	Gorj	15937/318/2014
72	Volksbank	Gorj	1211/317/2015
73	Volksbank	Gorj	1330/318/2015
74	Volksbank	Gorj	5144/318/2015
75	Volksbank	Gorj	5145/318/2015

Ținând seama de:

- prevederile art. 3, alin. (1) din H.G. nr. 700/2012 conform căruia Autoritatea are, printre altele, următoarele atribuții principale:

i) controlul respectării dispozițiilor legale privind protecția consumatorilor referitoare la *apărarea drepturilor legitime ale consumatorilor de către prestatorii de servicii financiare*;

j) *constatarea contravențiilor și dispunerea măsurilor de limitare a consecințelor prestării serviciilor financiare care nu sunt în concordanță cu dispozițiile legale din domeniile de activitate ale Autorității prin aplicarea sancțiunilor contravenționale prevăzute de lege și sesizarea organelor de urmărire penală ori de câte ori constată încălcări ale legii penale.*

- prevederile art. 5 din Legea nr. 296/2004, privind Codul Consumului, conform căruia Statul, prin autoritatea centrală cu atribuții în domeniul protecției consumatorilor, are drept obiective: *protecția consumatorilor împotriva riscului de a achiziționa un produs sau de a li se presta un serviciu care ar putea să le prejudicieze viața, sănătatea sau securitatea ori să le afecteze drepturile și interesele legitime, protecția intereselor economice ale consumatorilor, despăgubirea efectivă a consumatorilor și prevenirea și combaterea, prin toate mijloacele, a practicilor comerciale abuzive și a prestării serviciilor, inclusiv a celor financiare care pot afecta interesele economice ale consumatorilor*;

- prevederile art. 25 din Legea nr. 296/2004, privind Codul Consumului, conform căruia *prestatorii de servicii sunt obligați să răspundă pentru prejudiciul actual și cel viitor cauzat de serviciul defectuos prestat*;

ANPC

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU
PROTECȚIA CONSUMATORILOR

Te respectă

Nesecret

Operator de date cu caracter personal nr. 31753

- prevederile art. 27 din Legea nr. 296/2004, privind Codul Consumului, conform căruia consumatorii beneficiază de dreptul de a fi protejați împotriva riscului de a achiziționa un produs sau de a li se presta un serviciu care ar putea să le prejudicieze viața, sănătatea sau securitatea ori să le aducă atingere drepturilor și intereselor legitime;
- faptul că în cadrul Autorității nu a fost realizat până în prezent un control tematic de fond în care să se cerceteze modalitatea de acordare și de derulare a creditelor în moneda CHF (franc elvețian).

Considerăm oportună și imperios necesară **desfășurarea unui control tematic de fond la instituțiile de credit, bănci, care au acordat credite consumatorilor în moneda CHF (franc elvețian) și/sau care dețin în prezent în portofoliu credite în moneda CHF (franc elvețian)**, în care să se verifice respectarea prevederilor legale privind protecția consumatorilor privind următoarele:

1. Modalitatea prin care băncile au oferit consumatorilor contracte de credit, pentru care există posibilitatea să fi fost folosite instrumente financiare derivate, cu cercetarea modului în care băncile și-au constituit sursa de finanțare în moneda CHF (franc elvețian) prin folosirea de instrumente financiare derivate, pentru a se verifica dacă băncile au urmărit acoperirea împotriva riscului valutar sau un scop speculativ.
2. Modalitatea prin care băncile au realizat publicitatea contractelor de credit în moneda CHF (franc elvețian), cu cercetarea tuturor formelor de publicitate.
3. Procedura prin care băncile au acordat creditele în moneda CHF (franc elvețian) cu respectarea normelor interne și a celor specifice activității.
4. Modalitatea de informare precontractuală și modalitatea de informare în cadrul contractului de credit acordat în moneda CHF (franc elvețian) privind riscul unor pierderi semnificative în urma fluctuației cursului de schimb al francului elvețian față de moneda națională.
5. Modalitatea prin care băncile au informat consumatorii privind instrumentele specifice în scopul acoperirii împotriva riscului valutar.
6. Modalitatea în care băncile au derulat contractele de credit în moneda CHF (franc elvețian) cu verificarea modificării gradului de îndatorare în contextul devalorizării monedei naționale.
7. Existența unor practici comerciale incorecte conform prevederilor Legii nr. 363/2007 sau a altor abateri de la prevederile legislației privind protecția consumatorilor.

ANPC

AUTORITATEA NAȚIONALĂ PENTRU
PROTECȚIA CONSUMATORILOR

Te respectă

Nesecret

Operator de date cu caracter personal nr. 31753

Propunem ca în desfășurarea controlului tematic de fond, în perioada 20.11.2019-29.02.2020, să se urmărească *strict verificarea aspectelor menționate*, iar verificarea respectării prevederilor legale privind protecția consumatorilor privind alte aspecte în afara celor menționate (ex.: privind dobânzile, comisioanele, penalitățile, ș.a.) considerăm că este necesar a fi realizată prin intermediul unui control tematic de fond separat.

Pentru desfășurarea tematicii de control privind creditele acordate în moneda CHF (franc elvețian) propunem delegarea doamnei Niță Laurenția, comisar în cadrul C.J.P.C. Constanța, pentru a desfășura acțiuni comune cu personalul din cadrul Direcției Produse și Servicii Financiare Bancare și Nebancare.

Nr. crt.	Compartiment	Nume și prenume Funcția	Data intrării	Data ieșirii	Semnătura
1.	D.P.S.F.B.N.	Manțu Dumitru Director		19.11.2019	
2.	S.P.S.F.	Lazea Mihaela Șef Serviciu		19.11.2019	